

Sygn. akt I CSK 397/12

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku W. W. und B. V. A. w H., Niemcy

przy uczestnictwie T. B.

o stwierdzenie wykonalności orzeczeń sądowych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 grudnia 2012 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Apelacyjnego

z dnia 31 sierpnia 2011 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Uczestnik T. B. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 31 sierpnia 2011 r. oddalającego jego zażalenie od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 23 września 2010 r. Sąd Okręgowy uwzględnił wniosek wierzyciela - „W.” W. und B. V. A. z siedzibą w H. (Niemcy) o stwierdzenie wykonalności wobec dłużnika T. B. na terenie Rzeczypospolitej Polskiej wyroku Sądu Krajowego w L. (Niemcy) z dnia 21 listopada 2006 r. sygn. akt 5043/06, zasądzającego m. in. od T. B. na rzecz tego wierzyciela kwotę 21.736,58 euro z odsetkami w wysokości 5% ponad daną bazową stopę procentową od dnia 27 marca 2006 r. od kwoty 20.569,76 euro i od kwoty 1.166,82 euro od dnia 1 maja 2006 r., a ponadto stwierdził wykonalność decyzji Sądu Krajowego w L. (Niemcy) o ustaleniu kosztów, zasądzającej od tych samych podmiotów kwotę 3.079,03 euro z odsetkami w wysokości pięciu punktów procentowych ponad bazową stopę procentową od dnia 19 stycznia 2007 r. Sąd orzekł też o kosztach postępowania o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego. Według ustaleń Sądu Okręgowego, Sąd Krajowy w L. (Niemcy) wyrokiem z dnia 21 listopada 2006 r. zasądził solidarnie od firmy: T.-P. T. B. spółki prawa zagranicznego i T. B. na rzecz wnioskodawcy kwotę 21.736,58 euro z wskazanymi odsetkami. Następnie decyzją z dnia 1 lutego 2007 r. dokonał rozliczenia kosztów postępowania. W 2007 r. wnioskodawca złożył do Sądu Okręgowego w W. wniosek o stwierdzenie wykonalności przedmiotowych orzeczeń wskazując jako dłużnika firmę T.-P. T. B. spółkę prawa zagranicznego. Wniosek ten został oddalony wobec stwierdzenia, że na terenie państwa polskiego nie istnieje taki podmiot prawny. W niniejszej sprawie wnioskodawca złożył analogiczny wniosek w stosunku do wymienionego w obu orzeczeniach Sądu Krajowego w L. drugiego dłużnika (solidarnego) – T. B., załączając oryginalne i prawomocne orzeczenie sądu niemieckiego oraz zaświadczenie określone w art. 54 Rozporządzenia nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji krajowej i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L.2001.12.1 ze zm.). Sąd Okręgowy rozpoznał sprawę w oparciu o przepisy Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001. Stwierdził, że wnioskodawca przedstawił wymagany odpis orzeczenia sądu zagranicznego oraz zaświadczenie, o którym mowa w art. 54 rozporządzenia.

Rozpoznający zażalenie uczestnika T. B. na powyższe postanowienia Sąd II instancji nie dopatrywał się istnienia przeszkód do stwierdzenia wykonalności orzeczeń Sądu niemieckiego z tego powodu, iż drugi z wymienionych w tych orzeczeniach dłużników solidarnych (osoba prawna) nie istnieje, a wyrok wobec niego jest niewykonalny. Wskazał na dopuszczalność wystąpienia o stwierdzenie wykonalności jedynie części orzeczenia wynikającą z postanowień art. 48 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001. Nie stwierdził, aby wyrok i decyzja o ustaleniu kosztów zapadły w postępowaniu dotkniętym nieważnością, czy innymi poważnymi wadami i aby można było uznać je za orzeczenia nieistniejące, bądź też aby stwierdzenie ich wykonalności miało naruszać porządek publiczny.

W skardze kasacyjnej opartej na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. uczestnik zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego - niezastosowanie art. 45 ust. 1 Rozporządzenia nr 44/2001 w zw. z art. 34 pkt 1 tego Rozporządzenia oraz uchybienie art. 386 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 38 ust. 1 Rozporządzenia nr 44/2001 i naruszenie art. 386 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 48 ust. 1 i 2 powołanego Rozporządzenia, które miały wpływ na wynik sprawy.

We wnioskach domagał się uchylenia w całości zaskarżonego postanowienia i poprzedzającego go postanowienia Sądu Okręgowego oraz zasądzenia od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w tym za postępowanie kasacyjne; ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia oraz poprzedzającego je postanowienia Sądu Okręgowego i odmówienie stwierdzenia wykonalności wyroku Sądu Krajowego w L. z dnia 21 listopada 2006 r. (sygn. akt 5 O 43/06) i decyzji Sądu Krajowego w L. z dnia 1 lutego 2007 r. (sygn. akt 5 O 43/06) oraz o oddalenie wniosku o nadanie temu wyrokowi klauzuli wykonalności i zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych, w tym za postępowanie kasacyjne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze,

nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę merytorycznego rozpatrzenia jego skargi przesłanką przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to znaczy wystąpieniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych polegających na potrzebie ustalenia legitymacji biernej w postępowaniu o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego w przypadku, gdy orzeczenie, którego wykonalność ma być stwierdzona, wydane było przeciwko więcej niż jednemu podmiotowi, przy czym odpowiedzialność tych podmiotów była solidarna. Ponadto według skarżącego istnieje potrzeba ustalenia, czy orzeczenie sądu zagranicznego wydane wobec podmiotu nieistniejącego jako dłużnika solidarnego jest sprzeczne z porządkiem prawnym Rzeczypospolitej Polskiej oraz czy wewnętrzna sprzeczność treści orzeczenia sądu zagranicznego z treścią zaświadczenia wymienionego w art. 54 oraz art. 58 Rozporządzenia nr 44/2001 w określeniu podmiotów, wobec których orzeczenie to podlega wykonaniu, jest sprzeczne z porządkiem prawnym Rzeczypospolitej Polskiej.

Zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem nowym, dotychczas nie rozwiązany w orzecznictwie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, BSN 2009, nr 4, s. 48). Ponadto skarżący, który powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, powinien zagadnienie to przedstawić przez jego odpowiednie sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także wskazać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych oraz wyjaśnić dlaczego rozstrzygnięcie tego zagadnienia przez Sąd Najwyższy będzie miało istotne znaczenie nie tylko dla tej konkretnej sprawy, lecz także dla rozwoju praktyki

sądowej (m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, Lex nr 560504). Przedstawione w skardze zagadnienia nie skłaniają do przyjęcia tej skargi do rozpoznania. Skarżący nie wyjaśnił prawnej istoty swoich wątpliwości, ani nie ujął w wymaganej formie argumentacji mającej świadczyć o niewyjaśnieniu przedstawionych zagadnień w dotychczasowym orzecznictwie. Tymczasem zagadnienie dotyczące legitymacji biernej w sprawach o stwierdzenie wykonalności orzeczenia sądu zagranicznego, w których takie orzeczenie wydane zostało przeciwko kilku podmiotom odpowiedzialnym solidarna było przedmiotem rozważań np. w postanowieniu Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2007 r. (I CSK 330/06, OSNC 2007/12/185), w którym wyjaśniono, że legitymację bierną mają osoby występujące w charakterze dłużników solidarnych, ponieważ postępowanie w przedmiocie uznania zagranicznego orzeczenia jest szczególnego rodzaju postępowaniem jurysdykcyjnym, przybierającym z reguły postać dwustronną. Muszą w nim zatem uczestniczyć, obok wnioskodawcy, wszystkie osoby, które brały udział w postępowaniu zagranicznym w charakterze strony lub uczestnika postępowania. Wyjątek od tej zasady można jednak dopuścić w sytuacji, w której wniosek o uznanie orzeczenia zagranicznego dotyczy części rozstrzygnięcia zawartego w tym orzeczeniu i byłaby to część, która nie odnosiłaby się do wszystkich stron lub uczestników postępowania. W takiej sytuacji za konieczny uznać należałoby udział w postępowaniu o uznanie jedynie tych stron lub uczestników postępowania zagranicznego, do których odnosiłaby się ta część orzeczenia, która objęta zostałaby wnioskiem o uznanie. Nie jest też istotna wątpliwość czy orzeczenie Sądu zagranicznego wydane wobec podmiotu nieistniejącego jest sprzeczne z porządkiem prawnym Rzeczypospolitej Polskiej, skoro sprawa nie jest obecnie rozpoznawana w stosunku do takiego podmiotu. Z analogicznych przyczyn nie ma znaczenia kwestia czy zaświadczeniem sądu zagranicznego określającym podmioty, wobec których orzeczenie podlega wykonaniu, objęte są inne jeszcze osoby, ponieważ istotą odpowiedzialności solidarnej jest zastrzeżone na korzyść wierzyciela prawo domagania się od każdego ze współdłużników solidarnych zaspokojenia całej wierzytelności. Nie budzi zaś wątpliwości ani zdolność prawna uczestnika, ani fakt wymienienia go w zaświadczeniu.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy uznał, iż nie zachodzi przesłanka, którą skarżący uzasadnił potrzebę rozpatrzenia jego skargi.

Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.